

BECH-BRUUN

Trafikudvalget
TRU alm. del - Bilag 333
Offentligt

Trafikudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Mads Kobberv
Advokat
mko@bechbruun.com
J.nr. 023527-0008 mko/mbg
Sekretær Monica Bengtsen
T +45 72 27 30 74
mbg@bechbruun.com

22. marts 2007

Erhvervshavne - nationale interesser ctr. lokalpolitiske ønsker.

På vegne Areallejerforeningen på Vejle Havn tillader jeg mig at rette henvendelse til Trafikudvalget. Baggrunden herfor er, at Areallejerforeningen mener, en konkret sag på Vejle Havn bør have en bredere og mere overordnet interesse for Trafikudvalget.

Der tales ikke mindst i denne tid om de trafikale problemer, der knytter sig til en stadig voksende vejtransport. En stigende trafikmængde der også gælder i relation til vejtransport af gods. Udover de problemer det giver for selve trafikafviklingen, har stigningen en afledt miljømæssig negativ påvirkning.

På nationalt niveau ses der ikke at være nogen uenighed om, at det af disse grunde er ønskeligt, at en stigende godsmængde transporteres med skibsfart. Det gælder såvel den indenlandske som den internationale godstransport.

Forudsætningen for at kunne realisere et sådant ønske er, at der er en lang række velfungerende erhvervshavne i landet.

Som den konkrete sag imidlertid viser, er der i en række havnebyer en betydelig kommunal interesse i, at omdanne større eller mindre dele af erhvervshavnene til "blød" aktivitet på trods af, at dette begrænser erhvervshavnernes muligheder for at opretholde, endsige udbygge, de egentlige godsrelaterede havneaktiviteter.

Der er tale om et klassisk sammenstød imellem overordnede nationale interesser contra lokale interesser. Det er baggrunden for, at jeg på vegne Areallejerforeningen på Vejle Havn vil opfordre Trafikudvalget til at vurdere, hvorledes det sikres, at de nationale, trafikale og miljømæssige interesser på området kan værnes i en situation, hvor en kommune og en af kommunen udpeget havnebestyrelse underlægger disse overordnede interesser nogle lokale byudviklingsinteresser.

Jeg vedlægger kopi af mit brev af i dag til Trafikministeriet.

Med venlig hilsen

Mads Kobberv

Bech-Bruun Advokatfirma
Frue Kirkeplads 4 · 8100 Århus C · T +45 72 27 00 00 · F +45 72 27 00 27 · www.bechbruun.com
København · Århus

Transport- og Energiministeriet
Frederiksholm Kanal 27 F
1220 København K

KOPI

Mads Kobberv

Advokat

mko@bechbruun.com

J.nr. 023527-0008 mko/mbg

Sekretær Monica Bengtsen

T +45 72 27 30 74

mbg@bechbruun.com

22. marts 2007

Klage/anmodning om udtalelse

Indledning

På vegne Areallejerforeningen på Vejle Havn (fremover "Areallejerforeningen") retter jeg henvendelse til Transport- og Energiministeriet. Jeg skal anmode ministeriet om at tage stilling til følgende:

1. Klage over Vejle Havns og Vejle Kommunes beslutning om at anvende 2 x 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af en tilstandsrapport vedrørende et centralt havneareal. En tilstandsrapport der skal indgå i de videre drøftelser mellem havnen og kommunen om at overdrage det pågældende areal fra havnen til kommunen

Det bemærkes, at klage er tilsendt Transport- og Energiministeriet med henvisning til havnelovens § 17, stk. 3, idet der reelt er tale om en fælles beslutning truffet af havnebestyrelsen og Vejle Kommune jf. pkt. 2 nedenfor.

Det bemærkes, at den påklagede beslutning ikke er meddelt hverken Areallejerforeningen eller dets medlemmer direkte.

2. Anmodning om afgørelse eller udtalelse omkring lovligheden af en planlagt overdragelse af det samme centralt beliggende havneareal fra Vejle Havn til Vejle Kommune.

Jeg skal venligst anmode om snarest **og senest 4 uger fra dato** at få en tilbagemelding på, hvorvidt Transport- og Energiministeriet vil behandle den indgivne klage og/eller vil fremkomme med en udtalelse omkring lovligheden (i forhold til havneloven) af planerne om overdragelse af det pågældende areal fra havnen til kommunen. Har jeg ikke indenfor denne frist modtaget en bekræftelse på, at Transport- og Energiministeriet vil realitetsbehandle sagen, vil jeg på vegne Areallejerforeningen formentlig indbringe sagskomplekset for Folketingets Ombudsmand.

Kopi af dette brev er sendt til Havnebestyrelsen for Vejle Havn, Vejle Kommune og Folketingets Trafikudvalg.

Bech-Bruun Advokatfirma

Frue Kirkeplads 4 · 8100 Århus C · T +45 72 27 00 00 · F +45 72 27 00 27 · www.bechbruun.com
København · Århus

Baggrund

Vejle Havn er en kommunal selvstyrehavn. Godsomsætningen på Vejle Havn udvikler sig positivt, og slog sidste år (2006) rekord med 1.059.590 tons.

På trods af havnens status som kommunal selvstyrehavn, og på trods af den gunstige udvikling i godsomsætningen, har der igennem de seneste ca. 10 år været en række sager, hvor Kommunalbestyrelsen og Havnebestyrelsen, efter Areallejerforeningens opfattelse, har taget forskellige mere eller mindre håndfaste skridt, der i strid med havnens interesser lægger op til en bymæssig udnyttelse af centrale havnearealer.

En foreløbig kulmination herpå blev nået ultimo 2004, hvor kommunalbestyrelsen vedtog en "Helhedsplan" for Vejle Havn, der over en lang årrække lagde op til, at hele Nordkajen skulle søges gjort "blød". Areallejerforeningen gjorde ved denne lejlighed gældende, at planen ikke kunne realiseres, da såvel planloven som havneloven umuliggjorde dette. Svaret herpå fra Vejle Kommune var bl.a.:

"Arealerne på Nordkajen er først med i en evt. omdannelse i 2035".

Helhedsplanen vedlægges i kopi (bilag 1).

Det som nu konstateres er, at Havnebestyrelsen og Kommunalbestyrelsen tager første skridt til en virkeliggørelse af den del af Helhedsplanen, der berører havnearealer på Nordkajen.

Der er således, Areallejerforeningen bekendt, truffet beslutning om, at Vejle Havn og Vejle Kommune hver indskyder kr. ½ mio. til udarbejdelse af en tilstandsrapport vedrørende et centralt beliggende havneareal. Tilstandsrapportens udarbejdelse er koblet direkte til planer om, at arealet efterfølgende overdrages fra Vejle Havn til Vejle Kommune. Målet er klart jf. følgende citat fra sagsfremstillingen for kommunalbestyrelsen:

"Havneområdet gennem en strukturel udvikling får et reduceret arealforbrug, som muliggør, at der i sammenhæng med lystbådehavnen kan udvikles et attraktivt byområde med blandede anvendelser, herunder boliger, erhverv og publikumsrettede funktioner..."

Hvorvidt der er truffet aftale – endelig eller i princippet – om overdragelse af arealet fra havn til by, er jeg ikke bekendt med. Er der truffet egentlig beslutning herom, skal nærværende skrivelse tillige betragtes som en klage herover. Jeg anser det imidlertid for mest sandsynligt, at der aktuelt ikke foreligger en egentlig aftale/beslutning om overdragelse af arealet fra havnen til kommunen, men at køreplanen hen imod en aftale herom er klar. Jeg finder det imidlertid nødvendigt allerede nu at anmode om at Transport- og Energiministeriet forholder sig til det lovmedholdelige i, at Havnebestyrelsen og Vejle Kommune i fællesskab er i gang med at implementere en Helhedsplan, der indebærer, at en betydelig del af en kommunal selvstyrehavn med en stigende godsomsætning omdannes til bymæssige formål.

Det omhandlede havneareal er, og har igennem mange år været, udlejet til havnerelateret virksomhed. Den nuværende lejer står for en ikke ubetydelig godsomsætning, og har en langvarig areallejeaftale.

Arealets placering fremgår oversigtsmæssigt af vedlagt skitse (bilag 2).

Vejle Havn – aktivitetsniveau historisk og aktuelt

Vejle Havn er som allerede omtalt en kommunal selvstyrehavn.

Godsomsætningen, økonomi og fremtidsmuligheder blev i 2002 belyst i en rapport udarbejdet for Vejle Havn af Maritim Consult ved Peter Barsøe (bilag 3). Fra rapporten kan følgende fremhæves:

- Godsomsætningen i perioden 1990-2001 var steget fra ca. 600.000 tons til ca. 800.000 tons.
- Med 1990 som indeks 100 var udviklingen i godsomsætningen for Vejle Havn i perioden 1990-2001 steget mere end tilfældet var for danske havne samlet set.
- Havnens indtægter var i perioden (1990-2001) næsten fordoblet.
- Havnen havde i hele perioden haft et årligt overskud på kr. 5 og 10 mio.
- Om pladsforholdene anførtes det i rapporten:

"Havnens fortsatte udvikling er hæmmet af mangel på arealer..."

Det var situationen i 2002, men udviklingen er fortsat.

Godsomsætningen var i 2006 som nævnt 1.059.590 tons, eller ca. 25 % mere end i 2002. Og udviklingen i godsomsætningen fortsætter øjensynligt i 2007, hvor godsomsætningen de første måneder ligger ca. 30 % over omsætningen de tilsvarende måneder i 2006. I forbindelse med den nylige offentliggørelse af disse tal i de lokale medier blev pladsbehovet omtalt af Vejle Havn, herunder at man arbejdede med at udvide arealerne andet steds på havnen.

Havneloven

Jeg finder det ikke nødvendigt overfor Transport- og Energiministeriet at redegøre i detaljer for forståelsen af havnelovens § 9, stk. 4, og den pligt denne bestemmelse pålægger havnebestyrelse og kommunalbestyrelse til at varetage **havnens interesse**.

Der er en grundlæggende forskel i havneloven imellem på den ene side en kommunal selvstyrehavn og på den anden side en kommunal havn. Denne forskel mellem de to havnetyper er samtidig havnelovens sondring imellem, hvad der kan betragtes som egentlige erhvervshavne (kommunale selvstyrehavne) og andre havne (kommunale havne). Kommunale havne der, på grund af manglende godsomsætning eller økonomisk grundlag i øvrigt, ikke kan drives som egentlige erhvervshavne. I overensstemmelse hermed er det i havnelovens § 9, stk. 12 defineret, hvor grænsen går imellem, hvornår der er tale om en egentlig erhvervshavn udtrykt i loven som en havn, der befinder sig i en konkurrencesituation. Grænsen er en godsomsætning på 500.000 tons. En grænse, som Vejle Havn klart ligger over.

Det er dette grundlæggende forhold, som Havnebestyrelsens flertal, og ikke mindst Vejle Kommune, ikke synes at kunne/ville forstå, hvad man med de nu offentliggjorte planer om at overdrage centrale havnearealer til kommunen entydigt har markeret.

Vejle Kommune og Havnebestyrelsen burde ellers være bekendt med problemstillingen, allerede fordi et tidligere forløb omkring den såkaldte "Unik-bygning" satte fokus på lige præcis denne problemstilling.

Unik-sagen vedrørte et ønske om at etablere et kontorhus på et havneareal beliggende ved inderkajen. Et byggeri der i intensitet og betydning for havnen var langt mindre end de nu aktuelle planer om at fjerne et større areal fra havnens rådighed.

Unik-sagen blev indbragt for Transport- og Energiministeriet netop med det anbringende, at det ikke var i havnens interesse, at der på det pågældende sted blev etableret en kontorbygning. Inden Transport- og Energiministeriets afgørelse forelå, blev projektet opgivet, hvorfor der aldrig kom en egentlig afgørelse af sagen fra Transport- og Energiministeriet. Transport- og Energiministeriet udtalte imidlertid følgende i skrivelse af 15. maj 2000 til undertegnede (bilag 4):

"På det foreliggende grundlag skal ministeriet imidlertid generelt meddele, at det på baggrund af det om størrelsen af Vejle Havns godsomsætning samt det om pladsforholdene i havnen oplyste efter ministeriets opfattelse må anses for tvivlsomt, om en tilladelse til placering af et kontorhus eller lignende ikke-havnerelevant virksomhed på havnen ligger inden for rammerne af, hvad der er forudsat i § 9, stk. 4 i havneloven."

Vejle Kommune meddelte mig i den forbindelse d. 15. december 2000 følgende (bilag 5):

*"... Byrådet har trukket forslaget tilbage.
Det er sket efter ønske fra Havneudvalget, da Trafikministeriet har vurderet, at det næppe er inden for havnelovens bestemmelser, at arealet i lokalplanen kan anvendes til virksomheder, der ikke har relation til havnen."*

Efterfølgende er godsomsætningen steget, og det areal man ønsker at overdrage fra havnen til kommunen, er endvidere betydeligt mere indgribende for havnens erhvervsmæssige udvikling end arealet i Unik-sagen.

Areallejerforeningen står uforstående overfor, hvad der får Vejle Havn og Vejle Kommune til at mene, at det i den konkrete sag forholder sig anderledes. Areallejerforeningen står uforstående overfor, hvordan det kan hævdes at være i havnens interesse at afgive det omhandlede areal til kommunen, og dermed forværre de aktuelle pladsproblemer og begrænse havnens udviklingsmuligheder som erhvervshavn, yderligere.

Der kan også henvises til et svar, ministeren gav Trafikudvalget august 2003 (bilag 1398). Her blev det præciseret, at det kan være acceptabelt at udskille et areal fra en havn, forudsat

"... havneområdet rent faktisk ikke anvendes til disse aktiviteter på grund af aftagende skibstrafik..."

BECH-BRUUN

Heri ligger omvendt, at det ikke er i en havns interesse at udskille arealet, der udnyttes til erhvervshavnens formål.

Og det omhandlede areal anvendes rent faktisk til erhvervsmæssig aktivitet, lige som der som ført nævnt er et arealbehov på Vejle Havn.

Vejle Havn og Vejle Kommune vil hertil eventuelt anføre, at der kan etableres alternative arealer på Sydkajen. Det kan være en udmærket idé at søge arealerne på Vejle Havn udvidet, jf. de før nævnte pladsproblemer. Det kan imidlertid ikke legitimere, at man andet steds på havnen forværrer pladsforholdene.

Afslutning

For Areallejerforeningen er der ingen tvivl om, at Kommunalbestyrelsen og Havnebestyrelsen er i den vildfarelse, at de kan inddrage Nordkajen til byformål.

Jeg betvivler, om en sådan udvikling vil være i byens interesser, og jeg finder det hævet over enhver tvivl, at udviklingen ikke er i havnens interesser.

På denne vis eksemplificerer sagen fra Vejle en udvikling, der også er set i visse andre provinshavne, hvor hensynet til byudvikling ikke bare sker i strid med havnens interesser, men også i strid med nationale interesser i at opretholde og udbygge mulighederne for godsomsætning via havne.

Skal den udvikling som bl.a. fremgår af rapporten "Vækst i danske havne" muliggøres, er det nødvendigt, at Transport- og Energiministeriet er behjælpelig med at værne om havnelovens regler og intentioner i forhold til flertal i en kommunalbestyrelse og flertallet i en af kommunen udpeget havnebestyrelse, der prioriterer lokale byudviklingsinteresser højere end de nationale trafikale og miljømæssige interesser der knytter sig til havneområdet.

Jeg finder på den baggrund, at Transport- og Energiministeriet bør statuere,

- at det i den konkrete sag ikke er i havnens interesse at bruge 1 mio. kr. på udarbejdelse af tilstandsrapport vedrørende et havneareal som led i planer om at overdrage det pågældende areal fra havnen til byen.
- at det ikke er havnens interesser at overdrage et centralt og udnyttet havneareal til Vejle Kommune.

Jeg skal som nævnt i første omgang bede om en tilbagemelding omkring, hvorvidt Transport- og Energiministeriet agter at realitetsbehandle denne sag. En tilbagemelding herom vil jeg anmode om at modtage indenfor 4 uger.

Med venlig hilsen

Mads Kobberø